

๒

อิทธิบาท ๔

ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา นี้เรียกว่าอิทธิบาท ๔ เป็น
หัวใจแห่งความสำเร็จทั้งมวล

แปลอย่างจำได้ง่ายว่า **ปักใจ บากบั่น วิจาร์ณ ทดลอง**
ไม่ว่าจะทำกิจการใด ถ้าประกอบด้วย ๔ อย่างนี้เป็นสำเร็จทั้งสิ้น
ว่าโดยเฉพาะในการบำเพ็ญภาวนา

๑. ต้องปักใจรักการนี้จริงๆ ประหนึ่งชายหนุ่มรักหญิงสาว
ใจจดจ่อต่อหญิงคู่รัก ฉะนั้น

๒. ต้องบากบั่นพากเพียร เอาจริงเอาจัง

๓. วิจาร์ณตรวจสอบการปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามแนวสอนของ
อาจารย์ให้ดีที่สุด

๔. ทดลอง ในที่นี้ได้แก่หมั่นใคร่ครวญสอดส่องดูว่า วิธีการ
ที่ทำไปนั้นมีอะไรขาดตกบกพร่องบ้าง รีบแก้ไข อย่างนั้นไม่ดี เปลี่ยน
อย่างนี้ลองดูใหม่ เช่น นั่งภาวนาในที่นอนมักจะง่วง ก็เปลี่ยนมา
นั่งเสียที่อื่น เป็นต้น

ข้อสำคัญให้ยึดแนวสอนเป็นหลักไว้ อย่าออกนอกทาง ทั้ง ๔ อย่างนี้ เรียกว่าอิทธิบาท เป็นเครื่องที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จ ในกิจทั้งปวง

จากพระธรรมเทศนาเรื่อง “พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ”